

A creación dunha empresa

Caso práctico

Sofía, Alexandre e Sabela teñen unha boa idea, que conxuga os seus coñecementos e a súa experiencia cunha necesidade que detectaron na súa cidade.

Pero, están desanimados! A razón é que non saben canto lles vai custar montar o seu negocio. Tampouco teñen pensado, a pesar de que dispoñen dalgúns aforros, de onde obterán o que lles falte. **Alexandre** está no paro desde hai un mes e está a cobrar a prestación por desemprego.

Ármanse de optimismo e lánzanse á procura de información.

Como calcularán os custos necesarios para emprender? De onde poderán obtelo? Como organizarán os servizos que prestan? Como seleccionarán as persoas que traballarán na empresa e as súas funcións? Hai algún organismo ou entidade que axude a **Alexandre, Sofía e Sabela** na súa aventura?

1. Introducción: A creación dunha empresa

Nas unidades anteriores traballamos sobre os seguintes temas:

- ✓ As características da persoa emprendedora.
- ✓ A cultura de empresa.
- ✓ A análise do mercado e o márketing.
- ✓ As diferentes clasificacións de empresas que existen.

Agora procederemos a estudar as seguintes cuestións, clave para as persoas que emprenden un negocio:

- ✓ Como se vai realizar a miña idea de negocio? Elaboraremos o chamado **plan de operacións**.
- ✓ Cales son os investimentos e os gastos necesarios para o meu futuro negocio? Deberemos planificar os **investimentos e os gastos**.
- ✓ Teño diñeiro suficiente para inicialo? Se non, de onde o obteño? A isto chamámoslle **financiamento**.
- ✓ De que forma determino os traballadores que necesitarei, as súas funcións e xerarquías? Como os selecciono? Que tipo de contrato de traballo será o adecuado? Cal será o seu custo? Estaremos tratando dos **recursos humanos**.
- ✓ Por último, pensaremos que riscos específicos ten o noso sector de actividade? Trataremos o **plan de prevención de riscos laborais**.

2. O plan de operacións

Como se materializa o noso negocio?

A descrición de como imos levar á práctica a idea de negocio é o que se denomina "plan de operacións", que contén a descrición dos aspectos técnicos e organizativos necesarios para producir un ben ou prestar un servizo.

O plan de operacións abrangue dous apartados: a xestión do aprovisionamento e o programa de produción.

1. **Xestión do aprovisionamento:** ao iniciar o negocio, unha das primeiras actividades que deben desenvolver é a procura e selección dos provedores que nos faciliten todos os compoñentes necesarios para prestar o servizo.

As fases para seguir serían as seguintes:

- ✓ **Procura de información:** en prensa, radio e televisión, páxinas amarelas, publicacións especializadas, feiras e exposicións comerciais do sector, internet, asociacións empresariais...
- ✓ **Solicitud de información:** logo de obter a listaxe de posibles provedores establécese o contacto directo para aspectos como a calidade (características técnicas, garantía, formación das persoas usuarias e servizo posvenda), condicións económicas (prezos, descontos comerciais, forma e prazo de pagamento, consumos mínimos, prezo de envases e embalaxes, prezos de transporte, prezo de seguro, recargas por adiamento no pagamento...) e outras condicións (validez da oferta, causas de rescisión do contrato, revisión de prezos, prazo de entrega, devolución de mercadoría, etc.).
- ✓ **Aviación e elección dos provedores:** coa información que se solicite realizarase unha ficha de cada provedor na que se reflectan características dos artigos e as condicións comerciais. Despois farase un cadro comparativo dos distintos provedores sobre calidade e prezo, forma de pagamento, prazo de entrega, descontos, etc.

Logo de elaborar o cadro comparativo, procédese á elección do provedor que ofrezca mellores condicións para a empresa. Non é conveniente depender dun só provedor, polo que se pode repartir a subministración entre varios; nese caso haberá que valorar o que se perde nos rappels, que seguramente sexa menos.

Os criterios de selección poden ser a calidade, o prezo, os gastos ocasionados (portes e seguro), os descontos por volume de compra e os prazos de pagamento. Se os produtos son de iguais condicións, elixirase o de mellor calidade segundo a finalidade da empresa.

[Fichas de Provedores](#) (47,19 KB)

2. **Programa de produción:** é a planificación do proceso produtivo ou da prestación do servizo. Moi técnico no caso das empresas de produción de bens, debe estar desenvolvido por especialistas cualificados. Nas empresas de prestación de servizos, esa descrición simplifícase, aínda que debe quedar debidamente detallada. Hai que prever se se ten capacidade para satisfacer a demanda de servizos ou vai haber conxestión ou déficit de uso do tempo.

Reflexiona

Para describir o como se realiza a prestación **responderemos ás preguntas:**

- ✓ Que servizos se prestan? Con que frecuencia se prestará cada servizo? (días da semana, horas do día...)
- ✓ Canto tempo durará o servizo?
- ✓ Cales serán os provedores?
- ✓ Cal será a aparencia interna do local?

3. O plan de investimentos e gastos

Caso práctico

Sofia, Alexandre e Sabela fan o seu plan de investimentos e gastos co maior realismo posible, pois xa teñen claros os servizos que prestarán e as necesidades que teñen. Agora é o momento de determinaren os investimentos e gastos en que se traducen. Contan coa gran vantaxe de atopar unhas instalacións xa preparadas. Despois de pedir orzamentos e analizar o mercado, confeccionan o seguinte plan de investimentos e gastos:

TOTAL: 6.600 EUR

Investimentos e gastos dun plan de investimentos.

Investimento	Importe
Constitución da sociedade	600 EUR
Alugamento das instalacións	2.500 EUR
Acondicionamento de instalacións	500 EUR
Promoción e publicidade	600 EUR
Material de oficina	300 EUR
Utensilios	900 EUR

Cales son os gastos e investimentos necesarios para constituír unha empresa?

Esta pregunta esencial no proceso de creación dunha empresa intenta responderse no **plan de investimentos**, no que se enumeran, da forma máis precisa posible, as **adquisicións e os gastos necesarios** para crear unha empresa.

Pero podemos facer distincións nos gastos da empresa? Si, podemos diferenciar o que é investimento do que é gasto, dependendo da súa permanencia ou non na empresa:

- ✓ **Investimento:** é un desembolso de capital para adquirir un ben que será usado pola empresa e que non será vendido. Por exemplo: terreos, mobles, edificios ou vehículos de transporte.
- ✓ **Gasto:** calquera desembolso económico que non se considere investimento. Por exemplo: recibos de teléfono, de luz e de auga.

Cales son os **elementos** dun plan de investimentos? Presentámoschos na seguinte táboa, na que aparecen enlazadas as súas definicións neste contexto.

- ✓ Terreos.
- ✓ Edificios e locais.
- ✓ Maquinaria.
- ✓ Ferramentas.
- ✓ Instalacións.
- ✓ Moblaxe e utensilios de oficina.
- ✓ Gastos de posta en marcha da empresa.
- ✓ Materias primas.
- ✓ Díñeiro en metálico.
- ✓ Outros gastos.

Pero como poderemos pescudar o custo de cada un destes apartados para facermos o noso plan de investimentos e gastos? É aconsellable pedirmos orxamentos ou facturas pro forma das empresas proveedoras.

Autoavaliación

Determina cales das seguintes partidas son investimento.

- ☐ Constitución da sociedade
- ☐ Alugamento das instalacións
- ☐ Acondicionamento de instalacións
- ☐ Promoción e publicidade
- ☐ Materiais de oficina
- ☐ Utensilios

4. O plan de financiamento

Caso práctico

Sofia, Alexandre e Sabela dispoñen dalgúns aforros. Pero logo de faceren o plan de investimentos saben que, malia seren suficientes nun principio, deben dispor de máis cantidade de diñeiro en efectivo para afrontaren os primeiros pagamentos da súa empresa cando xa estea en funcionamento. Como non é moito o investimento, deciden pedirllas a familiares e amigos o que lles falte, a cambio da súa devolución ao cabo de tres meses con xuros.

Calculados os investimentos que se necesitarán para constituír a empresa, debemos pensar **como conseguilos**. Este aspecto é esencial na vida de calquera empresa, pero sobre todo ao principio da súa existencia. Trátase do financiamento, é dicir, **das formas de obter os medios que permitan desempeñar a actividade**.

O financiamento adoita representar unha barreira infranqueable para moitas persoas emprendedoras, que mesmo pode conducilas ao abandono da idea.

Reflexiona

Non é conveniente montar un negocio **financiando todo o investimento con fondos que non sexan propios**, é dicir, pedindo prestado o diñeiro na súa totalidade. Recoméndase que sexa ao redor da metade do investimento total. Ou, polo menos, un 30 % do investimento. Iso daranos unha **solvencia** que nos permitirá acceder ao financiamento alleo sen problemas. Doutra banda, aínda que dispoñamos de todo o diñeiro necesario para emprender, hai que exporse, ás veces, a pedir un préstamo, porque pode ser unha opción máis rendible se conseguimos boas condicións.

Citaremos unha serie de consellos que se deben seguir á hora de exporse ao financiamento:

1. Non sexas excesivamente optimista nas túas previsións! Non se poden esquecer os ingresos e os gastos reais.
2. Ten en conta a morosidade, é dicir, que haberá clientes que non che pagarán ou se atrasarán nos pagamentos. Desgraciadamente, é un factor que debemos ter en consideración.
3. Asegura a túa liquidez. A xente non adoita responder nin sequera aos mellores produtos ou servizos, no período de tempo que un cre que o farán.
4. Se predictor. Non confíes excesivamente en conseguires financiamento (subvencións e liñas de crédito.) Realiza as previsións financeiras necesarias que non te collan por sorpresa os acontecementos!
5. Non "caias" na ambición. Non hai que investir en grandes proxectos antes de saber se van ser rendibles.
6. Realiza unha eficiente análise de custos. Moitas empresas carecen de referencias para contrastar se a súa estrutura de custos é eficiente ou pode axustarse.
7. Asesórate. A falta de preparación en materia financeira é unha das eivas da persoa que emprende.

As persoas emprendedoras deben facerse as seguintes preguntas, que determinarán a forma de financiamento:

- ✓ Teño diñeiro aforrado? Poden axudarme as persoas do meu contorno? Estamos a tratar neste caso do **financiamento propio ou interno, ou autofinanciamento**.
- ✓ Podo conseguir diñeiro prestado? Podo acceder a un crédito bancario? En que condicións? É o **financiamento alleo ou externo**.
- ✓ Hai axudas de organismos públicos ou privados que financien o meu modelo de negocio? Son as **axudas e subvencións**.

4.1. Financiamento propio

Caso práctico

Non é moito o diñeiro que necesitan **Sofía, Sabela e Alexandre** para iniciaren o negocio (estupendo!), polo que cos seus aforros case poderán cubrir a totalidade do plan de investimentos e gastos.

Os aforros da persoa que promove a idea, así como as achegas das amizades e do seu contorno familiar ou profesional, son cruciais para constituír o capital social da empresa. A cambio obteñen un rendemento do seu investimento, xa que participan da propiedade e da xestión da empresa. Esta adoita ser **a forma de financiamento máis importante dos novos proxectos** empresariais ata que se consolidan.

Pero **que ocorre despois de pór en marcha a empresa**? Existe tamén o financiamento propio? En efecto, ao longo da vida da empresa podemos recorrer tamén ao autofinanciamento das formas seguintes:

- ✓ **Reservas:** son beneficios que obtén a empresa pero que non se reparten entre os socios, senón que se gardan, porque así o obriga a lei ou porque se van destinar a novos investimentos.
- ✓ **Amortizacións:** os bens (maquinaria, elementos de transporte...) están suxeitos á obsolescencia, é dicir, ao avellentamento. Por iso, créase un fondo (as amortizacións) destinado a repor eses bens cando cumpra. Ese diñeiro procedente da amortización pode utilizalo a empresa ata o momento en que repoñan os activos.

4.1. Financiamento alleo (I)

Cales son as formas de financiamento externo á empresa máis comúns? Distinguiremos neste apartado algunhas das formas de financiamento que ofrece a realidade financeira:

Liña de crédito ou póliza de crédito

Caso práctico

O banco co que traballan **Sofía, Alexandre e Sabela** ofrécelles unha póliza de crédito de 10.000 euros, cantidade da que poden dispor libremente a un xuro pactado nun período dun ano.

Non debemos confundilo co préstamo. Trátase de que o banco pon ao dispor do cliente diñeiro ata un límite sinalado por un prazo determinado (normalmente un ano). A vantaxe é que se dispón estritamente da cantidade necesaria en cada momento, e pódese devolver total ou parcialmente o importe requirido, e pagar xuros só polo disposto.

Debes saber

Coñeces que é o **TAE**? Na seguinte ligazón atoparás explicado a que se refiren estas siglas "que tanto lles doen" aos nosos petos.

[TAE](#) (116,72 KB)

Préstamos bancarios a curto e longo prazo

Caso práctico

Sofía, Alexandre e Sabela non recorren a ningún préstamo bancario pero, se o fixesen, o banco esixiríalles un ben (un piso, por exemplo), un soldo fixo dalgún deles (nómina) ou unha persoa que os avalase.

Consiste en que a entidade lle entrega unha cantidade de diñeiro á empresa, quen deberá devolvela ao vencemento coas comisións e os xuros pactados. Para conceder un préstamo, o banco solicita información da empresa e mesmo pide un aval.

Créditos de provedores

Caso práctico

Os nosos protagonistas fixéronlle un pedido a unha empresa provedora de materiais. Están moi contentos porque conseguiron un adiamento no pagamento de 60 días, o cal lles dá un respiro ata que empecen a obter ingresos.

Cando un proveedor lle concede o adiamento dun pagamento a un cliente, está a ofrecerlle, de feito, un financiamento gratuíto. Por iso é importante para unha empresa negociar os adiantos adecuadamente. Pero hai que chamar a atención sobre o custo implícito que esta forma de financiamento leva, xa que se renuncia á obtención de posibles descontos por pronto pagamento.

Limitación de períodos de cobramento a clientes

Caso práctico

Os adiantos dos clientes, como por exemplo a reserva de matrícula previa ao comezo da actividade nunha escola infantil, é unha forma de asegurarse unha entrada de diñeiro que lles outorgue liquidez.

Acurtarlles os períodos de cobramento aos clientes é unha posibilidade que debemos ponderar fronte á súa posible perda polo endurecemento das condicións de pagamento.

4.1.1. Outras formas de financiamento alleo (II)

No apartado anterior vimos catro formas de obter financiamento alleo, pero aínda nos quedan bastantes formas máis. É que hai que usar a imaxinación á hora de conseguir diñeiro!

Capitalización das prestacións por desemprego

Caso práctico

Alexandre dispónse a tramitar o pagamento único das súas prestacións por desemprego. Para iso diríxense á oficina do servizo público de emprego máis próxima. Sabe que deben presentar a solicitude antes do comezo da súa actividade.

É o pagamento único avanzado de todas as prestacións por desemprego que se coñezan. Só é aplicable para traballadores por conta propia, cooperativas ou sociedades laborais.

Para saber máis

Na seguinte ligazón, poderás atopar os requisitos e as formalidades necesarias para percibir o **pagamento único da prestación de desemprego**

[Capitalización de desemprego](#)

Tamén che será de utilidade coñecer onde se sitúa a **oficina de emprego** máis próxima:

[Localizador de oficinas de emprego](#)

Leasing

Caso práctico

Cando estaban a procurar un equipamento informático para comprar, a Sofía e a Alexandre ofrecéronlles un arrendamento dun equipamento por 200 euros ao ano, coa posibilidade de adquirilo ao cabo de dous anos por 100 euros. Estaban a ofrecerlles un leasing.

É chamado tamén "arrendamento con opción de compra". É un contrato de arrendamento (alugamento) dun ben (máquina, vehículo, equipamento informático...) coa particularidade de que se pode optar pola súa compra ao finalizar o contrato na data pactada. Páganse á entidade de leasing unhas cotas que se consideran como **entregas a conta** en caso de exercitarse a opción de compra.

Logo de vencido o prazo de arrendamento establecido, pódese elixir entre tres opcións:

- ✓ Adquirir o ben, pagar unha derradeira cota de valor "residual" preestablecido, e descontar o xa pagado ao prezo final.
- ✓ Renovar o contrato de arrendamento.
- ✓ Non exercer a opción de compra, e entregarlle o ben ao arrendador.

Renting

Caso práctico

Sofía, Alexandre e Sabela consideran dispor dun vehículo de empresa. As opcións serían compralo, establecer un leasing ou negociar un renting, polo cal pagarían un alugueiro, desentenderíanse do seu mantemento, e pagarían só a gasolina.

Esta é a opción elixida por aqueles que necesitan un ben moble (por exemplo, un vehículo, equipamentos de oficina, etc.) e queren desentenderse do seu mantemento (seguro, cambios de aceite, reparacións...). A compañía de renting obtén a cambio unha cantidade durante un tempo, e obrígase mesmo a substituír o ben en caso de avaría. É máis caro que un alugamento normal, pero obtemos a cambio máis servizos e deducións fiscais.

Obriga de pagamento de empresa

Documento privado, polo que unha persoa (emisor ou subscritor) se obriga a pagarlle a outra (tomador ou beneficiario) certa cantidade de diñeiro nunha data determinada no documento.

4.1.2. Outras formas de financiamento alleo (III)

Cantas formas de financiamento alleo vimos xa? Podes lembralas todas e en que consisten? Pois aínda nos quedan algunhas máis que engadir á nosa lista.

- ✓ **Factoraxe:** consiste na cesión a outra empresa (bancos e caixas de aforro normalmente) dos dereitos de cobramento contra os nosos clientes, responsabilizándose do pagamento e mesmo podendo adiantar o cobramento. Todo iso a cambio dunha comisión pactada.
- ✓ **Confirming:** como solucionar o pagamento a provedores no momento pactado se non temos diñeiro dispoñible? E como posibilitarlles á vez aos provedores o adianto do pagamento do que lles debemos? A empresa de confirming encárgase de xestionar os pagamentos dunha empresa aos seus provedores. Este servizo faise de forma gratuíta, a non ser que chegado o momento non teñamos diñeiro na conta; nese caso adiantará o pagamento e cobrará unha comisión. Para o vendedor ten a vantaxe de poder cobrar antes as súas facturas, tras o pagamento dunha comisión.
- ✓ **Desconto comercial:** cal é o documento que habitualmente se utiliza cando se apraza o pagamento? Normalmente, o pagamento non se fai en man, senón posteriormente, por exemplo, a 60 días vista. Entón o acredor pode presentarlle ao debedor unha letra para a súa sinatura (aceptación da letra) e pasarlle ao cobramento no seu momento. Se o acredor non quere esperar para cobrar ao vencemento, pode dirixirse ao seu banco, que lle aboará o importe da letra menos os xuros aplicados (desconto comercial) e unha comisión. Se a letra presentada ao cobramento ao seu vencemento polo banco resulta impagada, o banco devólvella á empresa e esta debe devolver o diñeiro adiantado polo banco. O desconto comercial tamén se aplica a outros documentos, como os recibos e as obrigas de pagamento.
- ✓ **Préstamos hipotecarios:** estrutúranse en prazos longos cando se trata de investimentos empresariais. Utilízanse nomeadamente para a compra de inmobles, oficinas, locais, naves, etc. Adóitanse referenciar ao euribor.
- ✓ **Descuberto en conta.** Sabes que son os "números vermellos"? Estender un talón por unha cantidade superior á que temos na conta é, sen dúbida, unha forma moi cara de financiamento, pois os bancos adoitan cobrar uns xuros elevadísimos. De todos os xeitos, pódese pactar coa entidade bancaria se aceptarán ou non os pagamentos e a cantidade máxima (dependerá da consideración que se nos teña no banco como clientes; é dicir, de se somo "un bo cliente" ou non).

4.1.3. Outras formas de financiamento alleo (IV)

Si, si... aínda quedan máis formas de financiamento alleo. Con tantas formas de conseguir diñeiro, debería resultar doado, verdade?

O "diñeiro doado e de balde" non existe pero, certamente, dispomos de múltiples fontes de financiamento fai posible conseguir o suficiente para que a túa empresa poida funcionar.

- ✓ **Acudir a unha sociedade de garantía recíproca (SGR).** Que facer cando non se ten aval e nos negan os préstamos? A misión principal das sociedades de garantía recíproca é a de servir de avalistas ás PME. Son entidades sen ánimo de lucro -non reparten dividendos- e poden contar con participación pública, é dicir, en parte propiedade dun organismo oficial.

Para saber máis

Queres saber máis sobre as SGR? As SGR españolas están asociadas na Confederación Española de Garantía Recíproca (CESGAR), cuxa páxina podes visitar e descubrir como se chama a do teu ámbito.

[CESGAR](#)

Tamén podes ler un artigo da revista *Emprendedores* sobre o tema

[Artigo sobre sociedades de garantía recíproca](#)

- ✓ **Préstamos participativos:** tes unha idea realmente innovadora? Vas constituír unha empresa de acción social? Outras entidades poden pór diñeiro na túa man para promover a iniciativa a cambio de participación na empresa.

Para saber máis

Sabes que a Empresa Nacional de Innovación, SA lles ofrece como fórmula de financiamento ás PME o préstamo participativo? Has atopar os detalles na seguinte ligazón:

[Préstamos participativos](#)

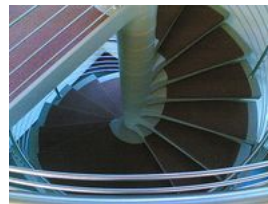
Para finalizar o apartado de financiamento alleo, propómosche botarlle unha ollada á guía *Produtos financeiros e alternativas de financiamento*, editada polo Ministerio de Igualdade e a Asociación de Novos Empresarios, onde poderás ampliar os teus coñecementos sobre as formas de financiamento de forma clara e precisa.

["Produtos financeiros e alternativas de financiamento"](#) (80,36 KB)

4.1.4. Algunhas preguntas sobre financiamento alleo

E agora é a túa vez. Propómosche algunhas preguntas de autoavaliación para comprobares o que aprendiches.

En todas elas deberás **determinar a que forma de financiamento se refire cada apartado.**

Autoavaliación

Unha empresa encárgase de xestionar os pagamentos dunha empresa aos seus provedores.

- ☐ Obriga de pagamento
- ☐ Letra
- ☐ Confirming

Documento privado polo que unha persoa (emisor ou subscritor) se obriga a pagarlle a outra (tomador ou beneficiario) certa cantidade de diñeiro nunha data determinada no documento.

- ☐ Obriga de pagamento
- ☐ Letra
- ☐ Leasing

É chamado tamén "arrendamento con opción de compra". É un contrato de arrendamento (alugamento) dun ben (máquina, vehículo, equipamento informático...) coa particularidade de que se pode optar pola súa compra.

- ☐ Leasing
- ☐ Renting
- ☐ Póliza de crédito

É a modalidade de financiamento elixida por quen necesita un ben moble (por exemplo, un vehículo, equipamentos de oficina, etc.) e quere desentenderse do seu mantemento (seguro, cambios de aceite, reparacións...).

- ☐ Letra
- ☐ Renting
- ☐ Préstamo hipotecario

4.2. Axudas e subvencións (I)

Caso práctico

A Alexandre e a Sabela comentáronlles a existencia de axudas **públicas** para as persoas emprendedoras. Infórmanse para saberen que parte dos seus gastos e investimentos poderán ser cubertos por estas. Calquera axuda, cando andas mal de fondos para empezar o teu negocio, é unha grande axuda.

Podo recibir axudas de institucións do Estado ou doutros organismos? Que requisitos debo cumprir para obtelas?

Na actualidade hai unha gran variedade de axudas e **subvencións**, debido ao compromiso das administracións de fomentar a creación de empresas e o autoemprego.

Recomendámosche que antes de comezar o teu negocio te informes adecuadamente das axudas vixentes en cada momento, xa que se van adaptando ás directrices que marquen os responsables políticos (na epígrafe seguinte atoparás os organismos que te poden asesorar).

A persoa emprendedora non debe fundamentar a viabilidade do seu proxecto nas subvencións e axudas públicas, pois adoita transcorrer un prazo longo desde a súa aprobación pola Administración ata que chegan á empresa ou, no peor dos casos, poden non concedela.

Citas para pensar

As subvencións non son "o negocio do noso negocio".

As axudas e subvencións poden adoptar, entre outras, as seguintes formas:

- ✓ **Subvencións a fondo perdido:** consisten en recibir axudas monetarias dun organismo público sen a obriga de efectuar a devolución. Dependerán do contido de cada convocatoria, pero adoitan darse pola alta como autónomo.
- ✓ **Subvencións financeiras:** consiste na "rebaixa" ou bonificación do tipo de xuro pactado coa entidade financeira.
- ✓ **Préstamos** a baixo tipo de xuro. En colaboración con bancos e caixas de aforro.
- ✓ **Exoneración** de impostos e **desgravacións** fiscais.
- ✓ **Bonificacións** nas cotas empresariais á Seguridade Social: vantaxes na **adquisición** de certos materiais e equipamentos.
 - ✦ No réxime xeral: por contratación indefinida no réxime xeral.
 - ✦ No réxime de autónomos: en determinados supostos (maior de 65 anos, menor de 30 anos, mulleres que volvan traballar como autónomas tras a maternidade, discapacitados, etc.).
- ✓ **Cesión de terreos** a título gratuíto ou en condicións vantaxosas.
- ✓ **Garantías** concedidas en operacións de crédito.
- ✓ **Formación.**

4.2.1. Axudas e subvencións (II)

As axudas poden provir da Unión Europea, da Administración central, da comunidade autónoma e do concello onde resides. Temos, daquela:

- ✓ Axudas de ámbito europeo.
- ✓ Axudas de ámbito estatal.
- ✓ Axudas de ámbito autonómico.
- ✓ Axudas de ámbito local (concello e deputación provincial).

Na seguinte presentación poderás atopar explicacións adicionais sobre cada unha delas.

Descargar animación: [EIN_EIE05_R37_AyudasYSubvenciones.swf](#)

Resumo textual alternativo

Para saber máis

Na páxina da Dirección Xeral da Pequena e Mediana Empresa poderás atopar as axudas vixentes na túa provincia e comunidade.

[Dirección Xeral da Pequena e Mediana Empresa](#)

Tamén podes consultar a seguinte páxina, dun manexo moi simple:

[Axudas Andalucía](#)

Ou, se prefires, estoutra páxina:

[Axudas Xixón](#)

4.3. Outros aspectos do financiamento

Aínda hai máis?

Pois parece que si. Debes ter en consideración a existencia de bolsas **ou axudas** das entidades públicas para as persoas usuarias dos vosos servizos. Estas bolsas non suporán un ingreso para o teu negocio, pero poderás captar clientela ao realizar un labor de información e asesoramento.

Reflexiona

✦ TES QUE ESTAR MOI ALERTA!

As axudas adoitan **variar todos os anos** en canto ás condicións e contías, xa que dependen do orzamento anual da Administración e das políticas que nese momento estean a desenvolverse. As súas **convocatorias publicanse no Boletín Oficial do Estado (BOE)** e nos diarios oficiais das comunidades autónomas, que podes consultar a través de internet (<http://www.boe.es> para o BOE e os enderezos dos diarios oficiais de cada comunidade autónoma).

✦ UNHA POSIBILIDADE: OS CONCURSOS

Non se che ocorreu algunha vez unha idea "digna" de ser levada a un concurso? Na actualidade existen **concursos de emprendedores** convocados no ámbito estatal, autonómico ou municipal. Aos premiados nestes certames adóitaselles ofrecer desde asistencia técnica ata unha dotación económica. Citamos como exemplos:

- ✦
 - O premio Emprendedor XXI, onde se recoñece e premia o talento empresarial, e que está patrocinado por La Caixa e o Ministerio de Industria, Turismo e Comercio.
 - O concurso Emprendedores da Xunta de Andalucía.
 - Premios Bancaja.
 - Premio da revista *Emprendedores*.

5. Fontes de asesoramento e información (I)

Caso práctico

"Onde preguntamos? Onde nos diriximos para resolver as dúbidas sobre a tramitación?", preguntábase **Sofía, Alexandre e Sabela**. "Menos mal que está internet!", din, e lánzanse á procura tecleando "creación de empresa"... Pero atopan nin máis nin menos que ...2.570.000 entradas en Google!

Neste apartado imos ver fontes de asesoramento e información, e centrarémonos nas especialidades do noso sector de actividade.

Por onde empezo? A que organismo debo dirixirme ao comezar un negocio? Podo "fiarme" de internet?

Por suposto, **internet** vainos ser de grande axuda para saber con que organismos podemos "contar" e onde realizar os trámites. Pero coidado! Xa sabes que pode pasar se hai exceso de información! Hai que saber seleccionar na rede o que nos convén.

Neste apartado axudarémolos a decidir **onde acudir** para solicitar axuda e asesoramento.

Destacamos os seguintes organismos:

✓ PORTELO ÚNICO EMPRESARIAL:

A PUE é unha oficina na que se pode:

- ◆ Obter unha completa **información** sobre o desenvolvemento dos proxectos empresariais (financiamento, formas xurídicas, fiscalidade...).
- ◆ Realizar os diferentes **trámites administrativos** do inicio da actividade (Facenda, Seguridade Social, rexistros e autorizacións da comunidade autónoma e licenzas municipais), evitar o ir dun organismo público a outro e reducir os períodos de tramitación.

Para saber máis

Desgraciadamente, non existen PUE en todas as cidades españolas. Terás que investigar se hai na túa e onde. Para iso, facilitámosche a seguinte ligazón:

[Portelo Único Empresarial \(PUE\)](#)

✓ PUNTOS DE ASESORAMENTO E INICIO DE TRAMITACIÓN (PAIT):

Son oficinas nas que se pode realizar a tramitación telemática das sociedades de responsabilidade limitada (SL) e das sociedades de responsabilidade limitada nova empresa (SLNE).

Son dependentes das administracións públicas e entidades públicas e privadas, así como de colexios profesionais, organizacións empresariais e cámaras de comercio. Tamén poden funcionar como PAIT os portelos únicos empresariais.

Para saber máis

Para atopar o teu PAIT máis próximo podes visitar a páxina

[CIRCE](#)

5.1. Fontes de asesoramento e información (II)

Continuamos presentándoche as fontes de asesoramento e información ás que podes recorrer, que che recomendamos especialmente.

✓ CÁMARAS DE COMERCIO:

As cámaras de comercio apoian tanto as persoas emprendedoras, como os desempregados que tentan atopar unha oportunidade no autoemprego. Son PAIT.

Tamén ofrecen información sobre axudas públicas e financiamento.

Para saber máis

Existe un Consello Superior de Cámaras de Comercio, que aglutina todas as cámaras españolas. Na súa páxina web has poder atopar moita información:

[Cámaras de comercio](#)

✓ SERVICIO DE INFORMACIÓN EMPRESARIAL DOS CONCELLOS:

Asesoran sobre a creación de empresas especificamente nos trámites municipais (autorizacións, licenzas...). Mesmo nas delegacións da muller, adoita haber asesoras. Investiga na web do teu concello.

✓ ASOCIACIÓNS DE EMPRESARIOS:

Son asociacións voluntarias de empresarios que atopan apoio, formación e asesoramento no seu labor. Destacamos:

DIRECCIÓN XERAL DA PEQUENA E MEDIANA EMPRESA:

- ◆ A Asociación de Jóvenes Empresarios (AJE).
- ◆ A Confederación Española de Asociaciones Empresariales (CEOE).
- ◆ A Confederación Española de la Pequeña y Mediana Empresa (CEPYME).

Recomendámosche consultar as súas páxinas web.

✓ Realizan a promoción da iniciativa emprendedora desde diferentes perspectivas. Podes visitar a súa interesante páxina web, de grande axuda para a creación dunha empresa:

[Dirección Xeral PME: Iniciativa Emprendedora](#)

5.2. Fontes de asesoramento e información (III)

Neste apartado continuamos presentándoches a lista de organismos para asesoramento e información que che presentamos nos dous apartados anteriores.

✓ OUTROS ORGANISMOS:

Citamos aquí outros organismos públicos que te poderán informar no seu ámbito:

- ◆ **Rexistro mercantil:** é unha institución oficial de publicidade que permite o acceso á información mercantil fornecida polos rexistros mercantís provinciais. Existe a posibilidade de realizar consultas e trámites telemáticamente.

[Rexistro Mercantil Central](#)

- ◆ **Axencia Estatal de Administración Tributaria:** asesorarate no relativo a impostos, obrigas fiscais, prazos, etc.

[Axencia Tributaria](#)

- ◆ **Seguridade Social:** toda a información relativa a esta institución poderala atopar na súa páxina:

[Seguridade Social](#)

- ◆ **Servizo Público de Emprego Estatal:** para solicitar información sobre contratos de traballo, certificados de empresa etc. Na súa web dispón dunha oficina virtual.

[SEPES](#)

Reflexiona

E na web? Non hai outras páxinas ademais das citadas que nos axuden na creación da empresa?

Citaremos algunhas páxinas web moi interesantes:

[Plans de negocio desenvolvidos coa posibilidade de poder adaptalos á túa idea.](#)

[Consellos sobre xestión da empresa, financiamento, etc., e un simulador de plan de negocio e un test para persoas emprendedoras.](#)

5.3. Algunhas preguntas sobre fontes de asesoramento e información

Agora é a túa quenda!

Que tal asimilaches o que estudaches sobre asesoramento e información nos apartados anteriores?

Autoavaliación

Un PAIT é:

- ☐ Punto de Asesoramento e Inicio de Tramitación
- ☐ Punto de Acceso Institucional e Telemático
- ☐ Punto de Asesoría Inmediata Telefónica

Autoavaliación

Determina se é verdadeiro ou falso, e marca as opcións que sexan falsas:

Os Portelos Únicos Empresariais existen en todas as cidades.

- ☐ Verdadeiro ☐ Falso

O Estado desenténdese dos emprendedores.

- ☐ Verdadeiro ☐ Falso

En internet non hai páxinas web fiables para atopar información sobre creación de empresas.

- ☐ Verdadeiro ☐ Falso

6.- Os recursos humanos

Caso práctico

Necesitarán **Sabela, Sofía e Alexandre** contratar persoal? É unha vantaxe ou un inconveniente emprender unha empresa xuntos? Ao ler documentos sobre os recursos humanos na empresa, reformúlanse moitas cuestións, e proceden a facer un deseño das persoas necesarias e o seu perfil, dos postos de traballo e a relación entre eles, dos custos que se ocasionarán...

Están a confeccionar o seu **plan de recursos humanos**.

A distribución das tarefas será a seguinte:

- ✓ **Marta:** realizará os labores de dirección do centro de traballo, ademais doutros labores de atención ao público. O seu soldo será 1.600 euros ao mes.
- ✓ **Alberte e Sabela:** actuarán como técnicos superiores. O seu soldo será de 1.200 euros ao mes.

O custo de Seguridade Social será sobre a base mínima e aplicaranse a redución por ser menores de 30 anos.

Deciden contratar os servizos dunha asesoría fiscal e contable, que levará un gasto de 80 euros ao mes.

6.1. Introducción aos recursos humanos

Pensas que son importantes as persoas que integran unha empresa? Se puideses pór nunha balanza as condicións materiais dunha empresa por unha banda e o seu persoal por outro, cal crees que "pesaría" máis? Doutra banda, **cres necesario planificar o relativo ao persoal?**

Seguramente o recurso máis valioso co que contan as empresas sexan as persoas que as integran pois, á fin e ao cabo, detrás de cada actividade hai sempre persoas, e nas empresas de servizos mesmo máis, pois son as que atenden os clientes.

É posible que a nosa **vantaxe diferencial** ás veces sexa o persoal co que contamos.

Citas para pensar

O éxito ou fracaso da nosa empresa dependerá en boa medida das persoas que a integran.

Cales son as **obrigas** que asume unha persoa emprendedora ao contratar? Esta é unha cuestión fundamental, que dependerá da lexislación vixente e da dimensión da súa empresa. Entre outras obrigas, citaremos:

- ✓ **Legais e económicas:** salario, pagamento de cotas á Seguridade Social, condicións de saúde laboral, retencións de IRPF, formalización dos contratos, etc. Son un gasto fixo da empresa.
- ✓ **Exercicio dun liderado** eficaz.
- ✓ **Motivación** das persoas que traballan ao seu cargo.
- ✓ **Formación e promoción** do persoal.
- ✓ **Delegación** nos seus subordinados.
- ✓ Recoñecemento dos **méritos** do persoal.

Asumir estas obrigas de forma planificada e como unha motivación máis na nosa empresa levará á satisfacción do noso persoal, o que ha redundar nunha maior produtividade.

Citas para pensar

"A persoa emprendedora debe ser un verdadeiro **líder** co seu persoal, dirixir de xeito non autoritario, implicar as persoas e motivalas, facer que sintan parte da empresa e delegar nelas responsabilidades".

Reflexiona

Un 63 % das persoas en España considéranse satisfeitas co seu traballo. Con todo, só un 45 % dos empregados en España está satisfeito co recoñecemento, por parte da empresa, dos seus esforzos.

Para saber máis

Podes consultar a seguinte ligazón de revista *Expansión e Emprego.com*, onde se fai un resumo do Barómetro Europeo de Clima Laboral 2008

[Barómetro Clima Laboral](#) (57 KB)

No seguinte portal da compañía CEPSA as persoas candidatas para traballar na compañía fanlle unha entrevista virtual á empresa para coñeceren todas as súas áreas de actividade e ofertas de traballo. Na plataforma, un personaxe que representa a compañía guía as persoas usuarias a través de contidos de xeito interactivo.

[Entrevista virtual](#)

6.2. Como se fai un plan de recursos humanos? (I)

Para realizar un bo plan de recursos humanos teremos en conta os seguintes puntos básicos:

- ✓ Determinar as **funcións e tarefas** que se deben realizar: Que se ten que facer? En canto tempo? Como? Onde? Con que? Para que?
- ✓ Concretar as **persoas necesarias**, é dicir, o número de postos de traballo. O número de profesionais dependerá directamente da capacidade das instalacións da empresa o do volume de negocio.
- ✓ Para cada posto estableceremos a titulación e os coñecementos necesarios, e as características físicas e de carácter da persoa candidata. Elaboraremos así o **perfil profesional**.
- ✓ Confección do **organigrama empresarial**: é a representación gráfica da estrutura da empresa.

Reflexiona

Os organigramas teñen unha mecánica especial de realización. Na seguinte presentación citamos diferentes exemplos de organigramas.

Descargar animación: [EIN_EIE05_Recurso06_Organigrama.swf](#)

Resumo textual alternativo

6.2.1. Como se fai un plan de recursos humanos? (II)

Continuamos a enumeración dos puntos de que consta un bo plan de recursos humanos. Sen dúbida, a selección do persoal é un punto estrela no devandito plan.

- ✓ **Seleccionar** as persoas adecuadas. Para determinar cal é o candidato máis idóneo para o posto de traballo ofrecido realízase unha **preselección** na que se valorarán os currículos recibidos e seleccionaranse os máis adecuados.

Para saber máis

Na seguinte ligazón explícase que debemos facer para **conservar** os bos empregados:

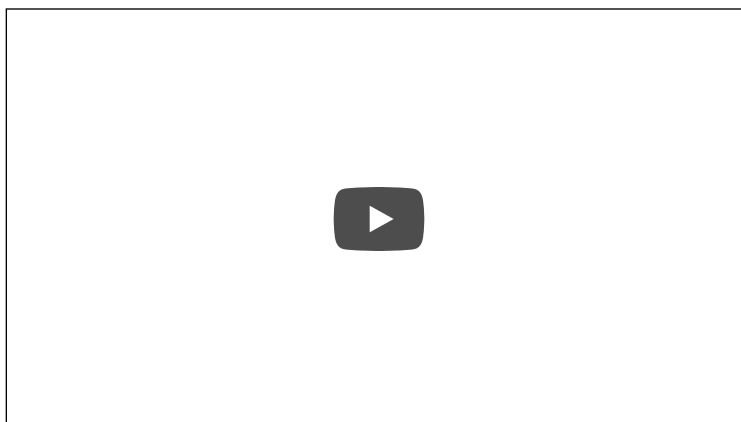
[Como recrutar e manter os mellores empregados](#)

Posteriormente, pódense levar a cabo probas de diferentes tipos que dependerán da dimensión da empresa, pois poderá facelas a persoa propietaria da empresa, a persoa responsable de recursos humanos (ou quen se designe para o efecto) ou ben unha empresa especializada.

- ✓ Entrevistas persoais.
- ✓ Tests psicolóxicos, que miden aptitudes como razoamento lóxico, expresión verbal, habilidades espaciais...
- ✓ Tests de personalidade, como o de Koch (a árbore), que miden a estabilidade emocional, autoestima, independencia...
- ✓ Tests de intelixencia, para medir a capacidade para resolver problemas de distinto tipo.
- ✓ Probas profesionais relacionadas co posto de traballo que se queira cubrir.
- ✓ Dinámicas de grupo.

Para saber máis

Recomendámosche o seguinte vídeo, onde te orientamos sobre a **entrevista persoal**.

Resumo textual alternativo

Tamén podes visitar a seguinte páxina, na que poderás atopar (e facer) numerosos **test psicotécnicos**.

[Tests psicotécnicos](#)

Por último, nas seguintes ligazóns has atopar un bo número de **dinámicas de grupo**:

[Dinámicas de grupo 1](#)

[Dinámicas de grupo 2](#)

6.2.2. Como se fai un plan de recursos humanos? (III)

Aínda non terminamos de explicarche como facer o teu plan de recursos; aínda temos algunhas recomendacións máis que facerche. Imos a iso.

Que máis nos queda por facer?

- Elixir o **contrato de traballo** máis adecuado, tendo en conta os criterios como o posto de traballo, a persoa que o ocupa, as axudas do Estado... Poderás atopar información sobre os tipos de contratos na páxina:

[Portal RedTrabaj@ do Servizo Público de Emprego Estatal.](#)

- Determinar o custo de cada posto de traballo: salario, cotas da seguridade social, axudas de custo, uniformes... Para iso debes consultar o convenio colectivo aplicable, onde se establecen as categorías profesionais e os seus salarios correspondentes.
- **Xestión do equipo humano**: política de integración, promoción, incentivos, etc., que favorecen o aumento da produtividade e a satisfacción do persoal.

Para saber máis

É necesario coñecer o convenio colectivo **vixente**. Recomendámosche que consultes a páxina:

[Convenios colectivos](#)

Citas para pensar

"As dúas cousas máis importantes dunha empresa non aparecen no seu balance: a súa reputación e o seu persoal".

Henry Ford.

Rockefeller tiña a seguinte regra de ouro para os directivos da Standard Oil:

"Non fagades xamais vós mesmos o que poida ser realizado por outro. Se sodes responsables dun departamento, elixide os mellores dos vosos subordinados, dádelles a formación necesaria, distribuíde entre eles as vosas tarefas, e vós sentádevos confortablemente e buscade como a Standard Oil pode gañar máis diñeiro".

7. O plan de prevención de riscos laborais

Caso práctico

Sofia exponlles aos seus compañeiros se a súa actividade suporá un _____ risco para a súa saúde e se dalgunha maneira poderán evitalo. Saben que case están nos inicios da súa vida laboral e non queren menosprezar a súa saúde; por iso se informan. Descubren que deben respectar unha normativa en materia de riscos laborais. Tamén atopan en internet a páxina web do Instituto de Seguridade e Hixiene no Traballo, que edita interesantes publicacións.

Pódense **prever os riscos** aos que van estar expostas as persoas que traballan nunha empresa de servizos?

Se é así, **cales son eses riscos**? Por que é necesario realizar un **plan de prevención de riscos laborais**? Quen é a persoa responsable da prevención? Onde podemos atopar información en materia de saúde laboral?

Actualmente é aceptado que todos os traballos comportan uns determinados riscos.

No seguinte subapartado imos enumerar as principais obrigas en materia de prevención neste sector.

7.1. Obrigas en materia de prevención de riscos laborais

Podemos citar como **principais obrigas** en materia de prevención as seguintes:

- ✓ Nomeamento do **responsable de prevención** na empresa. Pode ser a propia persoa empresaria, no caso de que desenvolva a súa actividade na empresa e esta posúa menos de seis persoas no cadro de persoal.
- ✓ Elección dun **delegado de prevención** entre os traballadores, que será o seu representante en materia de saúde laboral.
- ✓ Formación dun **comité de seguridade** en empresas de máis de 50 traballadores. Será un órgano paritario, é dicir, con representantes da empresa e do persoal.
- ✓ Confección dun **plan de prevención**, a través do cal se integra a actividade preventiva da empresa no seu sistema xeral de xestión e se establece a súa política de prevención de riscos laborais. Debe ser aprobado pola dirección da empresa, asumido por toda a súa estrutura organizativa, en particular por todos os seus niveis xerárquicos, e coñecido por todos os seus traballadores.

7.1.1. Para ampliar sobre riscos e obrigas en materia de prevención

Reflexiona

Na lei de prevención de riscos laborais recóllense os dereitos e os deberes dos traballadores e da empresa. Traémoschos neste recurso para que os leas.

Artigos 14 e seguintes da lei de prevención de riscos laborais (capítulo III: "Dereitos e obrigas"). Mirar en especial o artigo 16, referente ao ["plan de prevención de riscos laborais"](#). (445,25 KB)

Para saber máis

No seguinte pdf do Instituto Nacional de Prevención de Riscos Laborais poderás atopar como avaliar as regas da túa actividade. Seranche de axuda os formularios elaborados.

[Avaliación de riscos](#) (119,33 KB)

Na seguinte ligazón atoparás a presentación dunha guía do INSHT sobre a xestión da prevención de riscos laborais na pequena e mediana empresa, cos seus diversos capítulos descargables en formato pdf.

[Guía do INSHT: Xestión da prevención de riscos laborais nas PME](#)

7.1.2. Algunhas preguntas sobre de prevención de riscos na túa profesión

Tócache a ti.

Comproba o que aprendiches e, se ves que algo che crea dúbidas, volve atrás para repasar os contidos.

Autoavaliación

Determina a veracidade ou a falsidade das seguintes frases.

A persoa empresaria debe nomear un responsable de prevención na empresa que en ningún caso pode ser el mesmo.

☐ Verdadeiro ☐ Falso

IA norma máis importante en materia de prevención de riscos laborais é a Lei de prevención de riscos laborais

☐ Verdadeiro ☐ Falso

O plan de prevención da empresa é onde se integra a súa política preventiva no sistema xeral de xestión.

☐ Verdadeiro ☐ Falso

8.- Para finalizar

Para saber máis

Películas recomendadas:

- ✓ **El método Gronhöl**m. Director: Marcelo Piñeyro. Actores: Carmelo Gómez, Eduardo Noriega, Natalia Verbeke e outros, 2005
- ✓ A **Axencia Europea para a Saúde e Seguridade no Traballo** creou unha serie de películas protagonizadas por un divertido personaxe de plastilina chamado **Napo**, que explica conceptos básicos de saúde laboral. Podes velas na seguinte ligazón:

[Napo](#)

Anexo.- Licenzas de recursos

Licenzas de recursos utilizados na unidade de trab

Recurso (1)	Datos do recurso (1)	
	Autoría: Sirius. Licenza: Licenza estándar. Procedencia: http://es.stockxpert.com/	
	Autoría: Sirius. Licenza: Licenza estándar. Procedencia: http://es.stockxpert.com/	
	Autoría: Macro Paragua. Licenza: CC-by-nc-sa Procedencia: http://www.flickr.com/photos/luca_sambrosio/2061544034/	
	Autoría: FunKa-Lerele Licenza: CC-by-nc. Procedencia: http://www.flickr.com/photos/funka/2909773432/	
	Autoría: Sirius. Licenza: Licenza estándar. Procedencia: http://es.stockxpert.com/	
	Autoría: Jacek Becela. Licenza: CC by-sa. Procedencia: http://www.flickr.com/photos/ncr/174798994/	
	Autoría: >>>GaBrle L lopEz<<<. Licenza: CC-by-nc-sa. Procedencia: http://www.flickr.com/photos/gabriellopez86/446646790/	
	Autoría: Sirius. Licenza: Licenza estándar. Procedencia: http://es.stockxpert.com/	
	Autoría: Traselvisor. Licenza: CC by-sa. Procedencia: http://www.flickr.com/photos/traselvisor/2084095677/	
	Autoría: Procsilas. Licenza: CC by. Procedencia: http://www.flickr.com/photos/procsilas/1283513775/	
	Autoría: LumaxArt Licenza: CC-BY-SA Procedencia: http://www.flickr.com/photos/lumaxart/2137737248/	
	Autoría: яғ ★ design. Licenza: CC by-nc.	

	Procedencia: http://www.flickr.com/photos/sking/2736541395/	
EIE05_Recurso04_DecretoMinimosMadrid.pdf	Autoría: Consejería de Educación da Comunidade de Madrid. Licenza: Dominio público. Procedencia: <i>Boletín Oficial de la Comunidad de Madrid</i> , número 61, do 12 de marzo de 2008.	EIE05_Recurso0
EIE05_Recurso07_LeyPrevencionRiesgosLaborales.pdf	Autoría: Instituto nacional de seguridade e hixiene no traballo, Ministerio de Trabajo e Inmigración. Licenza: Dominio Público. Procedencia: BOE n.º 269 20-10-1995	EIE05_Recurso08_Eva
EIE05_Recurso09_DossierPrevencionRiesgosLaborales.pdf	Autoría: Javier Pérez Soriano, www.prevenciondocente.com Licenza: Copyright. Procedencia: http://www.prevenciondocente.com	EIE05_Recurso10_ErgaNum